

Brocki, Zygmunt

Historia techniki w "Bibliografii Zawartości Czasopism"

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 13/2, 484

1968

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Niektóre z nich mają charakter retrospektywny i stanowią przegląd rozwoju określonych dziedzin w ciągu całego pięćdziesięciolecia.

Do tej grupy należą następujące artykuły: M. M. Kuleszowa *Hutnictwo żelaza ZSRR w ciągu 50 lat* („Hutnik”, nr 11/1967), R. Godlewskiego, *50 lat pracy i rozwoju kolei w ZSRR* („Przegląd Kolejowy Przewozowy”, nr 11/1967), G. Karawajewa *50 lat budownictwa w Związku Radzieckim* („Inżynieria i Budownictwo”, nr 11—12/1967), M. Orlika, *50 lat radzieckiej techniki hamulcowej* („Przegląd Kolejowy Mechaniczny”, nr 10/1967), W. Bielickiego i W. Sanda, *Pięćdziesiąt lat budownictwa w ZSRR* („Przegląd Budowlany” nr 11/1967).

Odrębną pozycję zajmuje artykuł redakcyjny *Przemysł szklarski na ziemiach ZSRR w dobie Rewolucji Październikowej* („Szkło i Ceramika”, nr 10/1967). Treść tego artykułu, nie odpowiadająca zresztą w pewnym stopniu tytułowi, obejmuje zestawienie zwięzłych charakterystyk przemysłu szklarskiego w Rosji carskiej i Rosji w roku 1920, uzupełnione kilkoma przykładami późniejszych inwestycji radzieckich zmierzających do rozwoju omawianej dziedziny produkcji.

J. J.

HISTORIA TECHNIKI W „BIBLIOGRAFII ZAWARTOŚCI CZASOPISM”

Sposób klasyfikacji pozycji z zakresu historii techniki w wydawanym przez Bibliotekę Narodową miesięczniku „Bibliografia Zawartości Czasopism” budzić musi w niektórych wypadkach wątpliwości.

Tak np. publikacje z zakresu hydrotechniki, techniki budowy środków transportu (okrętów, samolotów itd.) oraz teletechniki „Bibliografia” notuje w dziale XI *Transport i łączność*, choć np. budownictwo wodne służy różnym dziedzinom życia, a nie tylko transportowi. Konsekwentnie, w poddziale *Historia transportu i łączności*. *Biografie* notowane są biografie hydrotechników, konstruktorów okrętów i samolotów itd., a więc publikacje z zakresu historii techniki, jednakże w poddziale *Historia techniki*. *Biografie* działu XIV *Technika, przemysł, rzemiosło* nie ma do tych pozycji odsyłać.

W 1967 r. poczynając od poz. 33209, „Bibliografia Zawartości Czasopism” rejestrowała kolejne odcinki *Słowniczka polskich ludzi morza*, publikowanego przez J. Pertka w „Tygodniku Morskim”, umieszczając je w poddziale *Historia transportu i łączności*, choć tylko niektóre postacie — np. marynarze pływający we flocie transportowej — związane są z transportem, a poza tym w *Słowniczku* prezentowani są przyrodnicy, historycy i inni ludzie nauki, technicy, podróżnicy, politycy, wojskowi, działacze społeczni, literaci, publicyści itd. A przecież w „Bibliografii Zawartości Czasopism” jest dział XXVII *Działa treści ogólnej*, gdzie właśnie jest miejsce na tego rodzaju wielodziałowe publikacje biograficzne, przy czym w poddziałach: *Historia techniki* i *Historia transportu* powinny znaleźć się odpowiednie odsyłacze, gdy dany odcinek *Słowniczka* przedstawia techników lub pracowników transportu morskiego.

Przykładem braku precyzji przy klasyfikacji jest również sposób odnotowania w nrze 8/1967 „Bibliografii Zawartości Czasopism” publikacji zamieszczonych w nrze 3/1967 „Zeszytów Problemowych Przeglądu Technicznego”, a poświęconych stuleciu „Przeglądu Technicznego”. Należałoby się spodziewać, że opracowania dziejów „Przeglądu Technicznego” będą umieszczone w poddziale *Historia techniki*. Tymczasem znajdujemy tam tylko artykuł J. Pazdura „Przegląd Techniczny” w latach 1866—1939 (poz. 37215), natomiast pozycje: *Redaktorzy naczelni „Przeglądu Technicznego”*, J. Jasiuka „Przegląd Techniczny” w latach 1945—1965 zamieszczono — nie wiadomo dlaczego — w poddziale *Zagadnienia ogólne* (poz. 37202 i 37197).

Zygmunt Brocki